

RS AU § 247 Återrapportering av uppdrag. Fritidsbanken - långsiktig lösning

Ärendenummer: RS 2023/875

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot.

Sammanfattning

Ärendet togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024.

Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Det är regionstyrelseförvaltningens samlade bedömning att det på grund av det ekonomiska läget inom Region Gotland inte finns medel för att genomföra satsningen på Fritidsbanken.

Fritidsbanken på Gotland, startad i september 2017, bygger på en cirkulär ekonomi och erbjuder gratis utlåning av återanvända idrottsprylar till de som saknar utrustning för idrott. Verksamheten stöttades initialt av arbetsmarknadsdepartementet och Arbetsförmedlingen Gotland, och finansierades senare med arbetsmarknadsstöd, projektmedel och eget kapital. RF-Sisu Gotland har hela tiden varit huvudman för verksamheten.

Inför 2022 fick RF-SISU Gotland extra verksamhetsstöd från Region Gotland för att utveckla och driva Fritidsbanken. Uppdraget inkluderade att upprätthålla ordinarie verksamhet, återrekrytera barn och ungdomar till aktivare livsstil samt rikta insatser mot skolor, ungdomsgårdar och idrottssvaga områden, främst genom uppsökande verksamhet. Fritidsbankens grundpelare är att alla får låna, allt är gratis, och utrustningen återanvänds. Verksamheten stöder regionala mål, såsom att öka fysisk aktivitet och främja psykiskt välbefinnande. Insatserna har inkluderat uppsökande verksamhet, samverkan med skolor och evenemang, samt utlåningsverksamhet i Klintehamn och Visby. Lokalen i Klintehamn har sagts upp, och utlån koncentreras nu till Visby.

Beslutet 2022 möjliggjorde att verksamheten kunde bedrivas under 2023 och 2024 men från 2025 finns inga medel i regionstyrelseförvaltningens budget att fortsätta ge verksamheten stöttning ekonomiskt. Därför fick regionstyrelseförvaltningen ett uppdrag 2023-04-26 RS § 123 att återkomma med förslag på hur finansieringen kunde säkerställas på lång sikt.

Om Region Gotland hade haft medel som skulle kunna användas för att stärka fritidsbankens arbete långsiktigt hade förslaget till beslut varit att ingå ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med RF-SISU Gotland. För att

implementera detta hade kultur- och fritidsavdelningen behövt en utökad budget på 1,5 miljoner kronor (mnkr). Detta inkluderar historiska kostnader och en uppskattad budget för framtida satsningar, särskilt inom uppsökande verksamhet.

En sådan utökad budget skulle stödja mål från regionala utvecklingsstrategin och Fritidsplanen, inklusive ökad rörelse, tillgänglighet till fritidsaktiviteter för alla, och främjande av en aktiv fritid oavsett bakgrund. En IOP med RF-SISU Gotland hade förväntats bidra till att uppnå dessa mål och säkerställa långsiktig hållbarhet i Fritidsbankens verksamhet

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen ser stora fördelar med verksamheten som Fritidsbanken bedriver. Utlåningen av idrottsutrustning sänker trösklar och ger potential för fler att delta i aktiviteter, vilket i sin tur ger förutsättningar för fler att röra sig med. Behovet av att hitta en långsiktig och hållbar lösning för Fritidsbankens verksamhet är stort. Det är en verksamhet som år från år har haft osäkerhet hur finansiering ser ut, vilket i sin tur resulterar i en svårighet att planera sin verksamhet långsiktigt, inte minst gällande uppsökande verksamhet och hur nya målgrupper ska nås. Om medel hade funnits skulle ett IOP-avtal kunna ge förutsättningar för att säkra verksamhetens överlevnad, och med det Region Gotlands måluppfyllelse. För att kunna nå dit skulle Region Gotland behöva anslå 1,5 mnkr i ramtillskott för regionstyrelseförvaltningen och ge regiondirektören i uppdrag att teckna en IOP med RF-Sisu Gotland avseende Fritidsbanken och dess verksamhet. Utan dessa medel är det förvaltningens bedömning att Fritidsbanken inte kommer att finnas kvar efter årsskiftet 2024/2025.

Men med hänsyn till det ekonomiska läget för Region Gotland är det dock regionstyrelseförvaltningens samlade bedömning att det i dagsläget inte finns medel att genomföra en IOP avseende Fritidsbanken.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18